

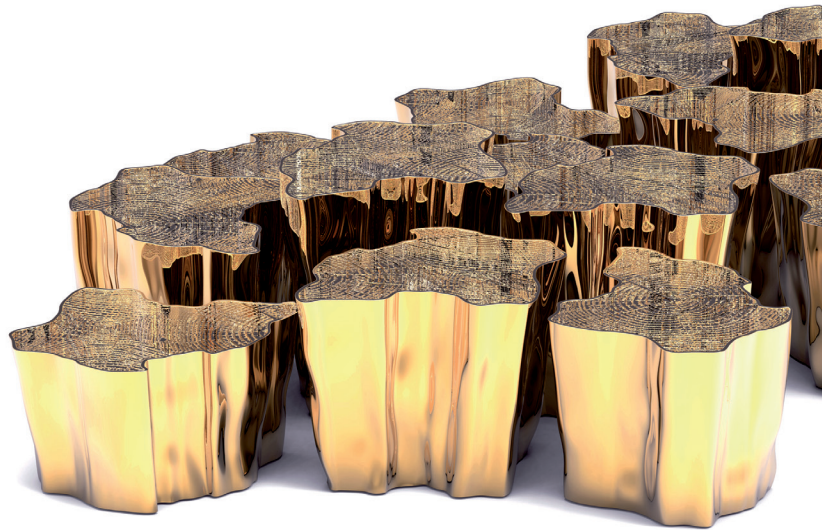
Kawa na ławę!

Jest elitą wśród mebli, przykładem ponadczasowej elegancji i różnorodności form. Dziś nieodzownie komponuje nam się z meblami wypoczynkowymi, ale jego funkcja nie zawsze była tak oczywista.

Stolik kawowy, bo o nim mowa, daje nam poczucie komfortu i stabilności we wnętrzu. Nazywany często stolikiem koktajlowym lub salonowym, ławą czy pomocnikiem, doczekał się też miana „milczącego kelnera”. Ta szara eminencja salonowego życia dawno przestała być jedynie uroczym i klimatycznym meblem, używanym podczas ceremoniału picia kawy. Ulegając zmianom stylów we wnętrzach na przestrzeni wieków, stolik stał się współcześnie meblem dalece nieoczywistym w swej formie i funkcjonalności. Będąc nieodzownym towarzyszem interpersonalnej wymiany zdań, opinii, luźnych pogaduszek, a także oglądania telewizji, nierzadko zajmuje centralną pozycję w domu. Skupiając wokół siebie domowników, rodzinę i znajomych,

pełni funkcję punktu dowodzenia codziennym życiem. Na stoliku swoje miejsce poza kawą, drinkami czy przekąskami znajdują podstawki, serwetki, kolorowe magazyny, małe rośliny, dzieła literatury, zabawki, budziki czy nawet narzędzia do majsterkowania. Fenomen swej funkcjonalności stolik zawdzięcza niezwyklej uniwersalności. Bez względu na to, jaką drogę przebył, zanim znalazł się w naszym wnętrzu – czy został odziedziczony po dziadkach, czy nabyty w salonie meblowym – jako podręczny mebel odnajduje się w każdej części zacisza domowego. Świetnie sprawdza się w salonie, gdzie każdy ma do niego łatwy dostęp. W otoczeniu kanap, foteli czy szezlongów najczęściej ustawionych w literę U. Można go umieścić w części wypoczynkowej dla spokojnej

Kolekcję stołów Tulip zaprojektował w latach 60. XX wieku Eero Saarinen. Nowatorska koncepcja pozwoliła rozwiązać uciążliwy problem przeszkadzających nóg stołów. Zapewniło to większy komfort siedzenia. Wykonany z tworzywa w kolorze białym Tulip łączy w sobie design i funkcjonalność

ZDJĘCIE: WWW.BOCADOLOBO.COM

Koncepcja stolika bowiem jest prosta:
„to niski mebel znajdujący się blisko ziemi, ale
też niedaleko miejsca, gdzie zasiada się ce-
lem spożycia napojów ciepłych lub zimnych”.

lektury bądź przed telewizorem. Dobrze sprawdza się w pokoju dzieci-
nym, stanowiąc wulkan możliwości
zabawowych. Nieobcy jest mu
przedpokój z czasopismami, listami
czy kluczami.

Dużo wcześniej niż wymyślono
sam termin „stolik”, meble tego typu
funkcjonowały na przestrzeni wielu
kultur. Idea wspólnego biesiadowania
wokół jednego miejsca nieobca jest
mieszkańcom różnych kontynen-
tów. Stąd trudno wskazać jedno-
znacznie źródło jego pochodzenia.
Koncepcja stolika bowiem jest prosta:
„to niski mebel znajdujący się blisko
ziemi, ale też niedaleko miejsca,
gdzie zasiada się celem spożycia
napojów ciepłych lub zimnych”.

W takim wymiarze meble tego
typu występowały już w starożytnej

Grecji. Spotykano je po rzymskim
podboju północno-wschodniej Afry-
ki. Były nieodzownym elementem wy-
stroju tzw. „Tea Gardens” na terenie
imperium osmańskiego. W trady-
cyjnej kawiarni arabskiej zauważalna
była mieszanina zwyczajów arabskich
i tureckich. Cechą charakterystycz-
ną był bogaty orientalny wystrój,
a zwłaszcza liczne szklane lampy.
Pod ścianami rozstawiano niskie
ławy z ażurowymi oparciami oraz
małe składane stoliki bogato inkru-
stowane kością, szylkretem, marmurem
i metalem. Japonia słynąca z trady-
cyjnych ceremoniałów picia herbaty
może być kolejnym prawdopodob-
nym źródłem pochodzenia tego
mebla. Tym bardziej, że styl anglo-
japoński stał się coraz bardziej
powszechny w Wielkiej Bryta-
nii w latach 70. i 80. XIX wieku.

Ten stolik został zaprojektowany w 1927 roku przez Eileen Gray dla... niej samej. Początkowo stał w pokoju, w mieszkaniu projektantki. Wysokość szklanego blatu osadzonego w chromowanej podstawie można regulować zależnie od potrzeb.

1920

Prezesa firmy meblowej Imperial J. Stuart, popularyzator idei *coffee table*, uważający się zresztą za jego wynalazcę, rozpoczął produkcję seryjną stolika do kawy. W 1920 roku postanowił skrócić nogi od stołu. Zorientował się, że taki mebel świetnie odnajduje się w różnego rodzaju wnętrzach do ustawienia przy kanapie i podawania na nim na przykład kawy.

Ale niewykluczone, że znajdziemy stoliki w stylu gruzińskim czy nawet w stylu Ludwika XVI.

W Europie najwcześniejsze meble tego typu pochodzą z XVII wieku. Służyły do serwowania herbaty. Były to wysokie stoły o okrągłych blatach ustawiane obok krzesła. Często składane do momentu, kiedy napój zostanie podany ponownie. W XVIII i XIX wieku przekształcono je w wózki do herbaty. Wyposażone w kółka miały już prostokątny kształt i można je było przemieszczać w razie potrzeby w dowolne miejsce. Oficjalnie uważa się, że na Starym Kontynencie pierwsze tego typu stoliki pojawiły się w Anglii w epoce wiktoriańskiej.

Z renomowanej angielskiej literatury dotyczącej mebli wiktoriańskich: *Victorian Furniture* autorstwa R.W. Symonds'a & i B.B. Whineraya oraz *The Country Life Book of English Furniture* napisanej przez Edwarda

T. Joya dowiadujemy się, że projektantem pierwszego stolika kawowego był E. Godwin. W 1868 roku stworzył pierwszy taki model. Na podstawie jego projektów produkcją na szerszą skalę zajęli się William Watt oraz Collinson and Lock. Jednak stoliki Godwina były o 27 cm wyższe niż współcześnie nam znane *coffee table*. Stare fotografie wnętrz z epoki późno wiktoriańskiej ukazują takie właśnie elementy dekoracyjne. Stoliki umieszczane za kanapą służyły do przechowywania zastawy, kubków i szklanek, w czasie, gdy ich nie używano. We Francji natomiast popularne były w tym okresie tzw. *table bas*, czyli niskie ławy, rozstawiane pod ścianami pomieszczeń.

Rewitalizacja przemysłu meblarskiego z początku XX wieku przyczyniła się do innego spojrzenia na ten element wyposażenia wnętrza i jego funkcje. Magazyny modowe coraz częściej przedstawiały aranżacje pomieszczeń ze stolikami

umieszczanymi w ich centrum. Pomysł ten nie tylko łatwo przyjął się w przeciętnych, amerykańskich gospodarstwach domowych, ale wręcz przetoczył falą zmian, która w końcu stała się rutyną. Sytuacja taka była po części wynikiem dobrego marketingu ze strony słynnego prezesa firmy meblowej Imperial J. Stuarta. Ten popularyzator idei *coffee table*, uważający się zresztą za jego wynalazcę, rozpoczął produkcję seryjną. W 1920 roku postanowił skrócić nogi od stołu. Zorientował się, że taki mebel świetnie odnajduje się w różnego rodzaju wnętrzach do ustawienia przy kanapie i podawania na nim na przykład kawy. W kolejnych latach do produkcji tych mebli, obok twardego materiału, jakim było drewno, zaczęto używać szkła, luster, tworzyw sztucznych i metalu. Podobna rewolucja spotkała same nóżki. Tradycyjne początkowo proste formy stopniowo były wypierane przez coraz bardziej finezyjne, wygięte, lakierowane czy chromowane

ZDJĘCIE: WWW.BOCADOLOBO.COM

ZDJĘCIE © EKURTCANO1 - FOTOLIA.COM

ZDJĘCIE: WWW.BOCADOLOBO.COM

Klasyka Bauhausu:
Marcel Breuer zaprojektował stoliki Laccio w 1925 roku jako uzupełnienie dla jego słynnego fotela Wassily. To pierwsze stoliki, których podstawy wykonane były z giętych rur z polerowanej stali. Blaty mogą być wykonane z białego, czarnego lub czerwonego laminatu

egzemplarze. Od lat 60. popularny stał się styl organiczny, co dodatkowo urozmaiciło formę blatów, a stołowe nogi miały coraz bardziej wymyślne i poskręcane kształty.

Dzisiaj stoliki kawowe z różnorodnością swych kształtów i materiałów, z których są zrobione, posiadają osobliwy cel. Wyzbywszy się ograniczeń we wzornictwie, towarzyszą nam na co dzień. Wszystko można sprowadzić do miana stolika. W ich funkcję wcieliły się już walizki, kufry, stare bramy, koła, a nawet części drzew, maszyn czy samolotów. Firma Microsoft wyprodukowała i wprowadziła na rynek stół z ekranem dotykowym. Urządzenie o nazwie Microsoft Surface ma na powierzchni ekran dotykowy. Użytkownicy mogą się gromadzić wokół niego i oglądać zdjęcia, grać lub nadrabiać zaległości w wiadomościach. Microsoft Surface od 2007 roku jest używany do celów komercyjnych w kasynach i hotelach w całych Stanach Zjednoczonych. Powoli urządzenie to wkracza również na rynek masowy do różnorodnych zastosowań konsumenckich.

*Agnieszka
Załubska-Giruć*

www.zalubskastudio.pl